

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 юни 2026 г.
(OR. en)

11098/26

ELARG 142

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 30 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 334 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА
Финансов пакет за преговорите за присъединяване с Черна гора

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 334 final.

Приложение: COM(2026) 334 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.6.2026 г.
COM(2026) 334 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

Финансов пакет за преговорите за присъединяване с Черна гора

1 ВЪВЕДЕНИЕ

В съобщението относно политиката на ЕС за разширяване за 2025 г.¹ се посочва, че при условие че Черна гора запази темпа на напредък в подготовката за членство в ЕС, в съответствие с установената практика Комисията ще представи проект на финансов пакет. Оттогава ЕС и Черна гора временно затвориха девет допълнителни глави, с което общият брой на временно затворените глави достигна 16, а работата по затварянето на останалите продължава.

Като се има предвид цялостният напредък, постигнат до момента от Черна гора в преговорите за присъединяване, с настоящото съобщение се предоставят основните елементи на финансовия пакет за Черна гора, за да се даде възможност на Съвета да обсъди тези въпроси заедно с работата по оставащите глави. Ако са изпълнени условията, евентуално присъединяване може да се осъществи в определен момент след началото на следващата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2028—2034 г. Поради това този финансов пакет се основава на предложението на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка², като се вземат предвид предложената структура на бъдещите вътрешни политики на Съюза и новият пакет за собствените ресурси³. Въз основа на това Комисията впоследствие ще представи на Съвета проект за обща позиция за преговорите относно финансовите и бюджетните разпоредби (глава 33).

Настоящото съобщение се основава на принципите на финансовите пакети за предишните кръгове на разширяване, с адаптации, съобразени с присъединяването на Черна гора в рамките на предложението за МФР за периода 2028—2034 г., и носи ползи както за новите, така и за сегашните държави членки. За Черна гора то осигурява приемственост, намалява административната тежест и предотвратява пропуските в изпълнението в критичен момент непосредствено след присъединяването. За сегашните държави членки с него се предоставя яснота относно разходите, свързани с присъединяването на Черна гора.

2 ПРОЕКТ ЗА ФИНАНСОВ ПАКЕТ

В съответствие с практиката от предишните кръгове на разширяване финансовият пакет обхваща предварително разпределения национален финансов пакет за Черна гора, от една страна, и увеличението на таваните на функциите на МФР без предварително разпределените финансови пакети, от друга страна. Както и при предишните разширявания финансовият пакет гарантира пълни права и задължения от деня на присъединяването, т.е. новата държава членка плаща пълни вноски в бюджета на ЕС и има достъп до всички програми и фондове на бюджета на ЕС от датата на присъединяването.

По отношение на предварително разпределените финансови пакети по функция 1 („Икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство, развитие на селските райони, морско дело, просперитет и сигурност на вътрешните политики“) изпълнението ще се осъществява въз основа на план за национално и регионално партньорство за всяка държава членка („план за НРП“), който се основава на цели в

¹ COM(2025) 690 final

² Предложение за Регламент на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2028—2034 (COM/2025/572 final).

³ COM/2025/574 final

смисъл на обвързване на плащанията с постигането на предварително определени ключови етапи и цели. За да се подготвят по подходящ начин държавите кандидатки за управление на вътрешните фондове, тези държави ще представят и планове в рамките на инструмента „Глобална Европа“ (наричан по-нататък „план „Глобална Европа“) по външната функция (функция 3 — „Глобална Европа“), които също се основават на цели в същия смисъл, както по функция 1⁴. Следователно този финансов пакет е структуриран предимно въз основа на този план, като се гарантира непрекъснатост на изпълнението на подкрепата от предприєдинителните към вътрешните фондове въз основа на описаната по-долу методология.

При изчисляването на сумите, увеличаващи капацитета на функциите и програмите без специално разпределение по държави, за присъединяващата се държава (останалата част от функция 1 извън плана за НРП, функция 2, функция 3), се прилага коефициент, основан на комбинация от 50 % от населението и 50 % от БВП по отношение на разширен ЕС. Това е същата методика като използваната за петото разширяване през 2004 г. и във всички последователни кръгове на разширяване.

Чрез предложения подход ще се гарантира предвидимост и ще се сведе до минимум прекъсването на изпълнението след присъединяването, без да се излага на риск официалният статут на Черна гора като нова държава членка. Чрез този подход се преодолява несигурността, свързана с влизането в сила на Договора за присъединяване, и се намаляват разходите за съществуващите държави членки чрез повторно използване на наличностите за плана „Глобална Европа“ на Черна гора по функция 3. Предложените стойности се основават на предложението на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка, по която се водят преговори със Съвета и Европейския парламент⁵. Всяка промяна по време на предложението за МФР може да окаже въздействие върху резултатите от финансирането и подхода, описани тук.

Представените в настоящото съобщение данни са изразени в текущи цени.

2.1 ФУНКЦИЯ 1: ИКОНОМИЧЕСКО, СОЦИАЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО, РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ, МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО И ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ

Всяка държава членка ще представи един план за НРП, който обхваща различни области на политиката, като например общата селскостопанска политика (ОСП), политиката на сближаване, вътрешните работи и общата политика в областта на рибарството. Планът за НРП на Черна гора ще включва един неразпределен компонент, който ще представлява най-големият пакет, предназначен за икономически, социални и териториални цели, включително рибарството и селските общности, от които 17,8 милиона евро ще бъдат заделени за общата политика в областта на рибарството. Освен това планът за НРП ще включва два компонента със заделени средства — ресурсите по общата селскостопанска политика (ОСП) и на вътрешните работи (миграция, управление на границите и вътрешна сигурност).

Планът „Глобална Европа“ на Черна гора ще бъде изготвен, като се имат предвид изискванията съгласно Регламента относно плановете за национално и регионално

⁴ COM/2025/551 final

⁵ В предложението на Комисията за регламент за създаване на „Глобална Европа“ (COM/2025/551 final) се предвиждат 200 309 000 000 EUR по текущи цени за инструмента, от които 43 174 000 000 EUR за стълба „Европа“.

партньорство (ПНРП). Той ще бъде в съответствие с приложимите цели за разходите в рамките на „Глобална Европа“. Към момента на присъединяването планът на Черна гора, представен в рамките на „Глобална Европа“, ще стане част от плана за НРП в рамките на неразпределения компонент, за да се избегнат пропуски в изпълнението в критичен момент от членството на държавата, като е необходимо преразглеждане и адаптиране, за да се добавят компонентите на ОСП и вътрешните работи. Въпреки че Черна гора ще продължи изпълнението на съществуващия план след присъединяването си, наличните по плана суми ще бъдат адаптирани съгласно формулата за разпределение на средства от плана за НРП, включително съответните тавани, и цялото финансиране, изплатено въз основа на постигнатите ключови етапи и цели, ще бъде изплатено изцяло под формата на безвъзмездни средства. Произтичащите от това разходи по функция 1 ще бъдат частично компенсирани чрез прехвърляне на ресурсите, предвидени за плана „Глобална Европа“ на Черна гора по функция 3 от МФР, към функция 1. В съответствие със сроковете, установени в Регламента за планове за НРП, Черна гора ще представи нов план, който е изцяло в съответствие с правилата за планове за НРП, включително приложимите цели за разходите, и обхваща останалата част от МФР, което ще ѝ позволи да отговори на новите нужди и възможности, възникващи при първите години на членство.

След присъединяването си към Съюза Черна гора ще бъде напълно интегрирана по плана за НРП. Разпределения за държавата финансови средства за периода след 2034 г. не са количествено определени в рамките на този финансов пакет. Представеният тук финансов пакет не засяга потенциалните финансови пакети за други страни кандидатки на по-късен етап, при които ще се вземат предвид равнищата на подкрепа за страните кандидатки по линия на „Глобална Европа“, както и съгласно член 174 отДФЕС, необходимостта от намаляване на различията между равнищата на развитие, свързани, наред с другото, с БВП на глава от населението, като същевременно се взема предвид техният капацитет за усвояване, за да се гарантират последователни равнища на подкрепа за всички потенциални нови държави членки.

Съгласно предложението за регламент относно планове за НРП държавите членки ще могат да поискат заеми като част от планове за НРП. Черна гора може също така да поиска заеми в допълнение към предварително разпределения си финансов пакет в рамките на оставащите налични средства към този момент.

План за НРП: икономическо, териториално и социално сближаване, включително рибарство и селски общности

Неразпределеният компонент на плана на Черна гора ще бъде изчислен въз основа на критериите, посочени в приложение I към Регламента за планове за НРП, като същевременно се прилагат максимален таван и предпазна мрежа от съответно + 5 % и - 20 % в сравнение с пакета за предприсъединителна помощ за държавата за периода 2021—2027 г. Въз основа на тези изчисления това ще означава 155 милиона евро годишно, част от които ще бъдат финансирани от бюджетните наличности по функция 3. Точната сума ще зависи от окончателното споразумение по следващата МФР и свързаните с нея пакети. Няма да има отражение върху предварително разпределения пакети за сегашните държави членки.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 1								
План за НРП								
от които неразпределени средства	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	1 085

План за НРП: обща селскостопанска политика

Бъдещата ОСП ще включва интервенции за подпомагане на доходите (преки плащания и други видове интервенции за подпомагане на доходите), както и други интервенции.

Подобно на подхода на Съюза към предишните кръгове на разширяване, годишното минимално равнище за интервенциите за подпомагане на доходите по ОСП следва да се въвежда постепенно в рамките на период от десет години със следния график на нарастване:

1-ва година след присъединяването: 40 %⁶

2-ра година след присъединяването: 44 %

3-та година след присъединяването: 48 %

4-та година след присъединяването: 52 %

След това нарастване на стъпки от 8 %, за да се достигне равнището на подпомагане, приложимо в ЕС-27.

Като се вземе предвид и очакваният капацитет за усвояване на Черна гора, този годишен пакет съответства на минималната сума, която трябва да бъде планирана за интервенции по ОСП, включително подпомагане на доходите, с възможност Черна гора да финансира допълнителни интервенции по линия на ОСП от посочените по-горе неразпределени ресурси.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 1								
План за НРП								
от които за ОСП	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277

Текущата методика не засяга условията, определени по отношение на ОСП за потенциални бъдещи финансови пакети за други държави кандидатки, по-специално за Украйна.

⁶ За плана за НРП с минималната заделена сума за общата селскостопанска политика (ОСП) ще се финансират интервенции, съответстващи на текущите преки плащания за земеделските стопани и на подкрепата за развитието на селските райони. За текущата ОСП 80 % от планираните общи суми по ОСП се отнасят до преките плащания, а 20 % — до интервенциите за развитие на селските райони. Постепенното въвеждане на тези 80 % ще следва същия график на нарастване, както при разширяванията от 2004 г. нататък (25 %, 30 %, 35 %, 40 % и след това на стъпки от 10 %). Представените тук данни съответстват на резултата от този подход, например 40 % за първата година, равняващи се на 20 % + 25 % от 80 %.

Планове за НРП Вътрешни работи

Присъединяването на Черна гора ще създаде нова външна граница на ЕС, което ще доведе до значителни финансови нужди в областта на управлението на границите, миграцията и вътрешната сигурност.

Референтните суми за фондовете в областта на вътрешните работи ще бъдат изчислени въз основа на методиката, определена в приложението към Регламента за планове за НРП. Като се има предвид, че най-острите нужди от инвестиции — по-специално в граничната инфраструктура и вътрешната сигурност — ще бъдат в навечерието на присъединяването и в периода непосредствено след него, предложението не включва постепенно въвеждане на фондовете в областта на вътрешните работи. Като се има предвид обаче, че капацитетът на Черна гора за изпълнение и усвояване на средства в тази област продължава да бъде ограничен, средствата ще бъдат предоставени чрез равномерни вноски в размер на 70 % от пълния размер на разпределените средства по време на МФР за 2028—2034 г. С този подход се постига подходящ баланс между практическите ограничения на изпълнението, от една страна, и необходимостта от защита на външните граници на ЕС и укрепване на вътрешната сигурност от първия ден на присъединяването, от друга страна. На тази основа ще бъде необходимо допълнително годишно финансиране в размер на 84,5 милиона евро.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 1								
План за НРП								
<i>от които за вътрешни работи</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592

Други позиции по функция 1

Функция 1 включва други позиции без предварително разпределени пакети за всяка държава членка. Това включва Механизма на ЕС, Interreg, децентрализираните агенции и други.

През периода 2028—2034 г. ще бъде изготвен план Interreg, обхващащ трансграничното, транснационалното, междурегионалното сътрудничество и сътрудничеството в най-отдалечените региони. Страните кандидатки и потенциални кандидатки ще се възползват от средства за трансгранично сътрудничество по „Глобална Европа“, равностойни на подкрепата от фондовете по Interreg, която се предоставя на държавите членки от другата страна на съответната граница. За да се осигури продължаването на програмите за трансгранично сътрудничество и да се гарантира, че няма отрицателно въздействие върху финансирането, предвидено за ЕС-27, ще бъде необходимо общо увеличение на бюджетните кредити за Interreg.

С предложението за следващата МФР за периода 2028—2034 г. се създава механизъм на ЕС, съставен от различни направления, включително действия за солидарност, единна предпазна мрежа и действия в областта на вътрешните работи, както и резерв. Черна гора ще има достъп до механизма на ЕС. Въпреки че няма конкретни финансови пакети по държави в рамките на механизма на ЕС, ще бъде необходимо общо увеличение на

бюджетните кредити, за да се гарантира, че няма отрицателно въздействие върху финансирането, предвидено за ЕС-27.

Ще бъде необходимо допълнително годишно финансиране за увеличаване на съответните компоненти, различни от плана за НРП по функция 1, в съответствие със стойностите, представени в таблицата по-долу.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 1								
План за НРП								
от които по Interreg	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Други	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86

2.2 ФУНКЦИЯ 2: КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ

Предвижда се Черна гора да участва пълноценно в действията и програмите на Съюза от момента на присъединяването си. Въпреки че няма конкретни национални финансови пакети в рамките на съществуващите действия и програми, обхванати от функция 2, ще бъде необходимо общо увеличение на бюджетните кредити за програмите на ЕС, за да се гарантира, че няма отрицателно въздействие върху финансирането, предвидено за ЕС-27. Въз основа на същата методика, използвана за определяне на равнището на увеличение на наличните средства за вътрешните политики при предишните разширявания, ще бъде необходимо допълнително годишно финансиране за присъединяването на Черна гора в съответствие със стойностите, представени в таблицата по-долу.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 2	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523

2.3 ФУНКЦИЯ 3: ГЛОБАЛНА ЕВРОПА

След преразглеждането на МФР и прехвърлянето на наличните ресурси за Черна гора към функция 1 Черна гора вече няма да отговаря на условията за финансиране за „Глобална Европа“ по функция 3. В същото време следва да бъдат пропорционално укрепени други стълбове в рамките на инструмента „Глобална Европа“, различни от стълба „Европа“. Въз основа на същата методика, използвана за определяне на равнището на увеличение на наличните средства за вътрешните политики, ще бъде необходимо допълнително годишно финансиране в съответствие със стойностите, представени в таблицата по-долу.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 3	16,8	17,2	17,5	21	24,5	24,9	25,4	147

2.4 ФУНКЦИЯ 4: АДМИНИСТРАЦИЯ

Както и при предишните разширявания, няма да има административни разходи, специално предназначени за Черна гора. Поради присъединяването на Черна гора обаче ще бъдат необходими допълнителни административни разходи, например за изпълнение на политиката и за езикови нужди. Въз основа на опита от последното разширяване, а именно присъединяването на Хърватия през 2013 г., се счита, че присъединяването на Черна гора ще изисква допълнително годишно финансиране за покриване на съответното увеличение на нуждите на Комисията от персонал в съответствие със стойностите, представени в таблицата по-долу.

Финансов пакет за Черна гора (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 4	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442

3 КОМПЕНСАЦИИ

Ще се запази договореният при предишните разширявания принцип, че нито една нова държава членка не следва да се намира в по-лошо нетно състояние на бюджета през първите години от присъединяването в сравнение с положението си в годината преди присъединяването като бенефициер на предприсъединителните фондове.

Необходимостта от временна бюджетна компенсация или от инструмент за улесняване на бюджетните парични потоци ще бъде оценена с оглед на крайния резултат от преговорите за присъединяване на заключителния им етап.

В съответствие с договореното за държавите от предишните разширявания се предвижда, че Решението за собствените ресурси следва да се прилага изцяло за Черна гора от първата година на присъединяване.

4 КОРЕКЦИЯ НА ФИНАНСОВАТА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2028—2034 Г. С ОГЛЕД НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА ЧЕРНА ГОРА

Ще бъде необходима корекция на МФР за периода 2028—2034 г., за да се вземат предвид резултатите от преговорите за присъединяване. В член 11 от предложения Регламент за МФР се предвижда, че в случай на присъединяване на нови държави членки към Съюза МФР трябва бъде съответно преразгледана съобразно съответните договори за присъединяване, за да се вземат предвид свързаните с разходите изисквания, произтичащи от това присъединяване към Съюза.

Всички промени в таваните на функциите, както и възможните трансфери на ресурси между функциите, ще изискват преразглеждане на МФР.

В приложението към настоящото съобщение е представена таблицата, в която се посочва очакваното увеличение на разходите по МФР, необходимо, за да се вземе предвид присъединяването на Черна гора. Изчислените суми се основават на предложението на Комисията за МФР за периода 2028—2034 г. Когато е необходимо, те ще трябва да бъдат изменени, за да се отразят съответните промени, произтичащи от резултата от преговорите по МФР.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Финансов пакет за Черна гора ⁷ (милиони евро по текущи цени)	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.	2034 г.	Общо
ФУНКЦИЯ 1: Икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство, развитие на селските райони, морско дело и рибарство и просперитет и сигурност	281,1	289,0	291,9	295,3	300,8	306,1	312,2	2 076
План за НРП	268,1	277,2	280,2	283,2	289,0	293,6	299,4	1 991
от които за ОСП	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277
от които неразпределени средства	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	1 085
от които за вътрешни работи	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592
от които по Interreg	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Други	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86
ФУНКЦИЯ 2: Конкурентоспособност, просперитет и сигурност	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523
ФУНКЦИЯ 3: Глобална Европа⁸	16,8	17,2	17,5	21,0	24,5	24,9	25,4	147
ФУНКЦИЯ 4: Администрация	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442
ОБЩО ФУНКЦИИ 1 – 4	384,3	426,8	453,7	465,6	477,2	486,2	495,2	3 189
от които прехвърлени от функция 3 ⁹	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

⁷ Таблицата представлява нагледен пример въз основа на присъединяването на Черна гора през 2028 г. В случай че присъединяването се осъществи на по-късен етап в хода на МФР, стойностите за функциите ще бъдат коригирани. За предварително разпределените пакети по функция 1 началото на изпълнението ще бъде забавено, като първата година след присъединяването съответства на разпределението, предвидено за 2028 г. Това на практика би премахнало последната година от таблицата. За други позиции без предварително разпределени пакети посочените години съответстват на действителните нужди от корекции. Ако присъединяването се осъществи през 2029 г., няма да бъде направена корекция за 2028 г., което на практика ще премахне от таблицата годините преди присъединяването.

⁸ Отразява само стълбовете, различни от стълба „Европа“ на инструмента „Глобална Европа“, които са подсилени.

⁹ Като отправна точка текущата подкрепа, предоставена на Черна гора по тази МФР, е над 1 милиард евро, включително подкрепата, предоставена под формата на заеми. Действителната прехвърлена сума ще зависи от окончателното споразумение относно „Глобална Европа“, включително финансовия пакет и начина, по който ще бъде предоставена бъдещата подкрепа и ще бъдат договорени бюджетът и финансовото програмиране от бюджетните органи в първата годишна бюджетна процедура, както и от действителната дата на присъединяване.